

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2019

Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykonał i opublikował ocenę jakości powietrza za rok 2019 dla województwa mazowieckiego. Z oceny wynika, że pomimo obniżenia stężeń pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 i benzo(a)pirenu w powietrzu, nadal ich normy są przekraczane. W aglomeracji warszawskiej problemem są również wysokie stężenia dwutlenku azotu będące efektem intensywnego ruchu samochodowego. Potwierdza to konieczność prowadzenia na terenie województwa mazowieckiego działań naprawczych określonych w programie ochrony powietrza.

Raport z rocznej oceny jakości powietrza dla województwa mazowieckiego za rok 2019 można pobrać na dole strony.

Dla wszystkich 4 stref (Aglomeracja Warszawska, miasto Płock, miasto Radom, strefa mazowiecka) ze względu na ochronę zdrowia nie stwierdzono przekroczeń norm dla poniższych substancji (klasa A):

- dwutlenek siarki (SO₂),
- PM_{2,5} (poziom dopuszczalny - I faza),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM₁₀,
- arsen (As) w pyle zawieszonym PM₁₀,
- kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM₁₀,
- nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM₁₀

Poniżej przedstawiamy szczegółowe informacje z rocznej oceny jakości powietrza na temat zanieczyszczeń dla których stwierdzono przekroczenia.

Wyniki klasyfikacji stref - Dwutlenek azotu (NO₂)

Tabela 2 Wyniki klasyfikacji stref w ocenie rocznej dotyczącej NO₂ - ochrona zdrowia ludzi

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych czasów uśredniania stężeń NO ₂ (klasyfikacja wg parametrów) - klasa A albo C - 1 godz.	Klasa strefy dla poszczególnych czasów uśredniania stężeń NO ₂ (klasyfikacja wg parametrów) - klasa A albo C - rok	Klasa strefy dla NO ₂ (A albo C)
1	Aglomeracja Warszawska	PL1401	A	C	C
2	miasto Płock	PL1402	A	A	A
3	miasto Radom	PL1403	A	A	A
4	strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A

Rysunek 1 Rozkład przestrzenny wartości średniorocznej NO₂ w województwie mazowieckim w 2019 roku

Wyniki klasyfikacji stref - Ozon (O₃)

Tabela 5 Wyniki klasyfikacji stref w ocenie rocznej dotyczącej O₃ - ochrona zdrowia ludzi

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla O ₃ wg poziomu docelowego	Klasa strefy dla O ₃ wg poziomu celu długoterminowego
1	Aglomeracja Warszawska	PL1401	A	D2

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla O ₃ wg poziomu docelowego	Klasa strefy dla O ₃ wg poziomu celu długoterminowego
2	miasto Płock	PL1402	A	D2
3	miasto Radom	PL1403	A	D2
4	strefa mazowiecka	PL1404	A	D2

Image not found or type unknown

Rysunek 2 Rozkład przestrzenny liczby dni, w których najwyższa ośmiogodzinna średnia krocząca stężeń ozonu jest wyższa niż 120 µg/m³ na obszarze województwa mazowieckiego uśrednione dla roku 2019

Wyniki klasyfikacji stref - pył zawieszony PM10

Tabela 6 Wyniki klasyfikacji stref w ocenie rocznej dotyczącej PM10 - ochrona zdrowia ludzi

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych czasów uśredniania stężeń PM10 (klasyfikacja wg parametrów) - klasa A albo C - 24 godz.	Klasa strefy dla poszczególnych czasów uśredniania stężeń PM10 (klasyfikacja wg parametrów) - klasa A albo C - rok	Klasa strefy dla PM10 (A albo C)
1	Aglomeracja Warszawska	PL1401	C	A	C
2	miasto Płock	PL1402	A	A	A
3	miasto Radom	PL1403	A	A	A
4	strefa mazowiecka	PL1404	C	A	C

Rysunek 3 Rozkład stężeń PM10-24h (36-te maksimum w roku) na obszarze województwa mazowieckiego w 2019 roku

Wyniki klasyfikacji stref - pył zawieszony PM2,5

Tabela 8 Wyniki klasyfikacji stref w ocenie rocznej dotyczącej PM2,5 - ochrona zdrowia ludzi (poziom dopuszczalny - II faza)

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla PM2,5 faza II (A albo C)
1	Aglomeracja Warszawska	PL1401	C1

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla PM2,5 faza II (A albo C)
2	miasto Płock	PL1402	A1
3	miasto Radom	PL1403	C1
4	strefa mazowiecka	PL1404	C1

Image not found or type unknown

Rysunek 5 Rozkład stężeń PM2,5-rok na obszarze województwa mazowieckiego, cel: ochrona zdrowia

Wyniki klasyfikacji stref - benzo(a)piren (BaP) w pyłe zawieszonym PM10

Tabela 13 Wyniki klasyfikacji stref w ocenie rocznej dotyczącej benzo(a)pirenu (BaP) - ochrona zdrowia ludzi

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla BaP (A albo C)
1	Aglomeracja Warszawska	PL1401	C
2	miasto Płock	PL1402	A
3	miasto Radom	PL1403	C
4	strefa mazowiecka	PL1404	C

Rysunek 6 Rozkład stężeń B(a)P-rok na obszarze województwa mazowieckiego

Wyniki klasyfikacji stref ze względu na ochronę roślin

Dla strefy mazowieckiej ze względu na ochronę roślin nie stwierdzono przekroczeń norm dla poniższych substancji (klasa A):

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x)
- ozon (O₃) poziom docelowy.

Natomiast stwierdzono przekroczenia dotyczące ozony - poziom długoterminowy.

Tabela 17 Wyniki klasyfikacji stref w ocenie rocznej dotyczącej O₃ poziom długoterminowy - ochrona roślin

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla O ₃ (D1 albo D2)
1	strefa mazowiecka	PL1404	D2

Rysunek 7 Rozkład przestrzenny wskaźnika AOT40 na obszarze strefy mazowieckiej uśredniony dla pięciu lat

Główne przyczyny przekroczeń

W rocznej ocenie jakości powietrza dla województwa mazowieckiego za rok 2019

wskazano, że głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie mazowieckim jest:

- emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa),
- emisja z komunikacji (emisja liniowa)
- emisja działalności przemysłowej (emisja punktowa).
- napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski i świata.

Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz, na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu, komunikacja samochodowa. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa mazowieckiego, głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość kominów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o istotnej emisji niezorganizowanej lub emitowanej poprzez niskie emitory mogą również bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w ich sąsiedztwie.

W Warszawie i dużych miastach znaczący udział w całkowitej emisji ma emisja związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych.

W Płocku i na stacji w Białej, zlokalizowanej w niewielkiej odległości od Płocka, dochodziło do podwyższonych stężeń dwutlenku siarki, co w większości przypadków było związane z emisją przemysłową.